

M. CHRIST. GOTTHOLD WILSCH

Libertatis

THE PHILOSOPHY IN ACADEMIA LIBERTAS

ADRESSO IS

ORATIO

AVSPICALE

OVONBSONOLAM FLOS RESIT IN POSSIT

OVA

RECTORIS

AN

SCHOLA ANNABERGENSIS

OFFICIUM

IN SE SVASEMIT

ACTA & XIII CAI. P. TOR. A. N. O. M. DCC. XXI

Handwritten scribbles and faint traces of text at the bottom of the page.

ORATIO AVSPICATA

VIRI

Summe Reuerende, ~~Excellentissimi~~
Consultissimi, Amplissimi, Pruden-
tissimique
Splendidissimi Rei Scholasticae Curato-
res

Domini et Patroni obsequiose Reuerendi
Vosque Viri Sacri Muneris dignitate
maxime plurimumque venerandi
Ceteri Auditores sua quiuus dignitate
locoue aestimandi

Ettutandem

Noster Amor, nostra Spes, nostrum
Delicium

Tu inquam

in futuram Patriae, Ecclesiae, Reique
publicae salutem

Efflorescens optimorum Iuuenum Concio
Auspicatissimumque Scholae Incremen-
tum

Handwritten signature or scribble at the bottom left.

19
EIT

St illud natura comparatum, Auditores, vt rebus omnibus in sit quidam velut orbis, dum nihil firmum statumque est, sed perpetuo quodam motu agitantur omnia, ita quidem, vt ea saepe, quae ad summum perducta sunt, rursus ad infimum velocius multo, quam adscenderant, relabantur. Nolo ego in praefens imperiorum rerumque publicarum conuersiones; nolo scientiarum disciplinarumque, quibus in pertractandis quotidie versamur, fata et mutationes commemorare; Plane enim, quemadmodum in ceteris rebus quaedam temporum vices, ita et in his studiorum vertuntur: Sed ad scholas publicarum rerum imaginem velut repraesentantes animum oculosque paullum aduertamus. Fidem nobis profecto faciunt celebratissimae illae scholae (vt de Graecorum Romanorumque ludis Litterariis iam pridem dirutis nihil commemorem) quas maiores nostri, cordatissimi mortales, tam operoso instaurarunt nisu, quas spectatissime florentes cultissimasque et viderunt et admirata sunt tempora elapsa, quarum tamen haud paucae hac tempestate nostra iacent, inculatae, desertae, et ciuibus suis orbatae. Vix vnus saeculi aetatem tulit 1) GOLDBERGENSIS schola, quae nominis sui immortalitatem amplissimumque florem a primo Rectore suo, VALENTINO TROCEDORFIO at quanto! nata est; 2) MONASTE-

1) Conf. Henclii *Silesiographia renouata* c. 7. p. 184. et celeberrimus Historiae scholasticae vindex atque conseruator, GOD. LVDOVICI in *Histor. schol. P. I.*, p. 120. Qui etiam P. V. Historiam scholarum deperditarum addidit. De antiquioribus vero in Germania olim florentibus scholis, nunc vero plane subuersis videri potest IO. LAVNON Theol. Paris: Liber de scholis celebrioribus seu a Carolo M. seu post eundem Carolum per occidentem instauratis, denuo cura summi Viri, IO. ALBERTI FABRICII, Haub. 1717. in 8. editus.

2) Vid. MELCH. ADAMI in *vitis German. Philosoph.* 17. a.

ORATIO SUPPLICANS

STERIENSIS, RVDOLPHI LANGII, graecarum litterarum in Germania restauratoris fere praecipui, opera et studio circa finem saeculi vltra decem quarti constituta, vsque ad furores Anabaptisticos florens ac celebris mansit, nunc vero cineribus obsita iacet. Et quid ex alto arcesitis jam opus est exemplis, quibus ea, quae iam dixi, confirmentur. Vestram obtestor fidem, Auditores, Vos cordatos rei scholasticae Aestimatores et Patronos prouoco, qui huic malo per quam late serpenti ex pio quodam in litteras adfectu indolescitis, et marcescentem scholarum florem mecum peracerbe deploratis. Quis enim est Vestrum, qui complurium scholarum splendorem periisse, imo etiam in cineres atque ruinam tractam esse quarundam dignitatem, nesciat, vt sine externo hoste ~~uersae~~ miserum in modum atque excisae toti orbi spectaculum praebent rerum humanarum? Neque vero existimandum est, subsistere hoc malum in minoribus, quae a trinitio nomen habent, scholis, atque illas tantum splendore et prisca dignitate sua destitui: Ipsae quoque altiores Musarum sedes, quae artes omnes, omnia illustria studia, quae et admirabilem habent dignitatem, et pergratam vtilitatem, sinu suo nutriunt atque fouent, augustiora, inquam, illa gratiarum omniumque elegantiarum domicilia, eandem nobiscum factorum et malignitatem experiuntur et vicissitudinem. Quemadmodum vero ~~placet~~ de publica salute solliciti viri est, prospicere et curare, vt vacillans et labefactari coepta res communis seruetur et restituatur: ita omnibus, qui vel scholarum curam habent, vel in iisdem docendo desudant, incumbit, vti suo quisque loco, et quantum in se positum est, iis rebus studeat, quibus maior indies ac pulchrior scholae redeat stabilitas. Hoc vero ipsum, cui potius, quam mihi, qui pro munere mei ineundi ratione dicere in hoc clarissimo eruditorum hominum confesso debeo, aut quando magis, quam hoc ipso solemnidi die, faciendum est, quo humeris meis Rectoris spartam imponi patior? Quicquid enim in me ingenii, Auditores, est, quod sentio, quam sit exiguum, et quantulacunque huius reiratio alia ab optimarum artium studiis et disciplina profecta: Earum rerum omnium vel imprimis haec domus, haec schola, haec cathedra, ex qua

ultra quinque annos ad pietatem atque litterarum studia formari felici mihi olim contigit, fructum a me repetere suo iure debet. Postea igitur quam Vestra, Excellentissimi Amplissimique Rei huius scholasticae Arbitri, auctoritate cathedrae huius conscendendae copia mihi facta est, ut sermone hoc munus ab vobis haud ita pridem in me collatum auspicerer; nihil vel a persona, quam in me suscipio, vel ab hoc loco alienum faciam, si ea, quibus labascenti scholarum salutem subueniri queat, remedia breuiter recenserem. Id quod dum in splendido hoc amplissimorum hominum confessu adgredior, per quam suauiter Vos mihi compellandos existimo. Dicam enim non verbis ad legem compositis, aut accuratiore tractationis delectu, sed sine verborum cenociniis et absque omni variis luminibus exornata oratione, atque ut aliud ex alio in mentem mihi venerit: strictimque et carptim dicam, ne Vestram auscultandi propensionem et beniuolentiam quam spero mihi que expeto, longiori sermone impediam, aut ipsemet interuertam.

Cum igitur de flore scholis restituendo pauca iam disputare constitutum mecum sit, illud ante omnia mihi faciendum esse iudico, ut, in quo flos scholasticus consistat, exponam. O quam diuersae vero hominum heic voluntates sunt distractaeque sententiae. Omnes, heic, ut Ciceronis verba in simili causa huc traham, iudicare volunt: dux, centurio, praefectus, cohors, ~~...~~, Iure consultus, medicus, mercator, artifex, homines studiis, moribus, vitae conditione, diuersissimi. Multi scholarum florem ex promissa et nigricante scholasticorum annis et aetate iam prouectiorum barba diiudicant: multi ex proluxa discentium frequentia et numero: 3) alii, si quando iuuenes soluti ab omni disciplina et a bonis moribus detor-

3) Bene enim HVGGO GROTIUS ad Balthicum mare Holfatos inter ver-
fatus, ad GER. IO. VOSSIVM Epist. p. 328. scribit: Litterarii ludi, qui
hic sunt, nihil aliud sunt, quam bonae mentis detrimenta, fertilis Mi-
darum seges. Multi domesticis vtuntur Praeceptoribus, quod ipsum nec
illis, ut vellent, succedit, nec mihi probatum est vnquam, qui sciam,
sermonem non nisi in turba addisci, et fringere sine aemulis studia. Neque
tamen, illae mihi placent Scholae, vbi vix Magister discipulorum suorum

detori uiuant: Alii, quando discipuli neglectis humanitatis et sapientiae doctrinis, studia ad saeculi formulam et genium accommodata tractare iubeantur. Male feriatos hosce et ieiune sentientes iudices saepe perfricit, atque publico scripto exagitauit Vir, dum uideret, rei scholasticae probe gnarus, 4) CHRISTIANVS IVNCKERVS. Rectius omnino et aequo iudicare mihi censentur loue illi, qui tunc scholam vigere et efferre se pulcerrime putant, quae Scholarcharum tam sacri quam politici ordinis tutela et praesidio communita, atque variis beneficiorum atque liberalium hominum muneribus ornata de recta institutione gaudeat et disciplina ad virtutem bonosque mores formandos composita. Multa paucis dixi, Auditores, et haec ipsa sunt, quae scholis florem et dare possunt et restituere.

Primum igitur, quod huc pertinet, et praecipuum fere est eorum, qui rem scholasticam gubernant et moderantur, consilium, prudentia, auctoritas. Nauis, quae prouido et cauto gubernatorum consilio regitur, secundo amne deferri et per aduersos fluctus felici atque tranquillo remigio in altum potest euehi. Non ab similibus est nauigationi res scholastica, quae tum demum bene constituta praedicanda est, quando moderatores et ciuitatis rectores sibi habet fautores. Est haec omnino musis scholam ANNAEBERGENSEM incolentibus propria et veluti domestica felicitas, quod a primis statim incunabulis suis eiusmodi nacta fuerit et in hunc usque diem

nouit nomina, nec in tantum numerum diffusam curam sentire possunt singuli, pro sui quisque ingenii captu propriis quoque adminiculis egentibus. Quare ut in aliis rebus, ita et in hac mediam viam laudem, si decem, si duodecim pueri uiuant vnius domus, vnius mensae, vnius institutionis participes, iusta societas, quae sufficiat sibi, Praeceptorem non oneret. Talia collegia si alicubi quaerenda sunt, certe Amstelodami, in vrbe optimis semper legibus, parte etiam studiis florentissima.

- 4) In programmate quodam scholastico de SANAE ET MALESANAE MENTIS IUDICIO circa id, quod vulgo appellare solemus: FLOREM SCHOLAE &c. quo Vir hic Cl, diuersum hoc iudicium inuicem sibi oppositum in tabula repraesentat,

) 9 (

diem colat et veneretur patronos atque hospites, qui boni publici amantissimi litteras iisque operantes ingentibus beneficiis cumulatissime adfecerint, adficient adhuc, et quicquid scholae salutis conseruandae promouendaeque inseruire potest, laetissimo lubentissimoque animo exequantur. Gratiissimo in Patronos animo incluti Senatus ANNAEBERGENSIS merita in scholam sermone quodam publico praedicauit frater meus, cum eandem, quam nunc auspiciis diuinis in me suscipio, exueret personam, eademque ad posteritatis memoriam litteris 5) reliquit consignata. Diuina profecto et immortalia IUSTI FREITAGII sunt merita, quippe qui vir prudens et consulari dignitate conspicuus omnem nauauit operam, vt in scholae formam coirent musae, atque vti ciuium filii hospitesque haberent, vbi ad virtutis et bonarum artium doctrinam studiofissime fingerentur. Pari nisi maiori laude posteris commendandus est MATTHAEVS KLINGEISENIUS, Medicus, Senator, et Schoiarcha cordatissimus, cuius tanta in scholam atque omnem rem litterariam, nostram imprimis Bibliothecam publicam, admirabilem et oculis cariorem nobis thesaurum, merita exstant, vt nulla vnquam aetas de laudibus eius debeat aut possit conticescere. Et dies nos citius, quam dicendi materies desereret, si, prout ordo et annorum series postulat, omnium ciuitatis nostrae patrum erga musas nostras merita in memoriam vobis reuocare nunc vellemus. Quare potius nos, ne aut defunctos memorando inique praesentes praetereamus, aut praesentes laudando adfectasse gratiam aliquam, aut iactantius gloriosiusque fecisse, videamur, non recensere, sed suspicere volumus haec virtutes et admirari. Et quid dicam de iis, qui sacrorum praefides scholae nostrae commoda et felicitatem per vigili studio semper curarunt. Praeestit et tacito quodam perfusa voluptatis sensu mens mea exultat, quando TVVM KVNADÉ celeberrime, laborem, curam et sollicitudinem scholae florem augendi adfectu gratissimo me ditatur.

Se-

5) CHRISTIANVS FRIDERICVS WILISCH in oratione solempni de Meritis Senatus Annaebergensis in rem scholasticam, qua Regimen Lycei Annaemontani deposuit, edita Lipsiae 1715.

Secundum ab hisce locum iure suo meritoque tenet
 ciuium munificentia, quae bonae mentis filios, cum pauper-
 tate conflictari solitos, reficere, alere, et nutrire non detre-
 ctat. Fingite modo, Auditores, constatam in vrbe exrudi et
 agresti hominum genere turbam, aut lucro iubilantes aurique
 sacra fame contabescentes ciues, quibus omnia liberalium ar-
 tium studiis potiora sunt, quae numos, quorum satietas eos
 nunquam capit, in quaestu relinquere, vel auaris abditas terris
 laminas ferreis adligare malunt catenis, quam in docentium
 stipendia, et ingenuorum iuuenum alimenta erogare; repe-
 rietis sane, in eiusmodi locis scholas nullo modo florere
 posse. Subleuandi igitur sunt a ciuibus Pallados filii egen-
 tiores, hospitio conuictuque excipiendi, liberaliter habendi
 fouendique, et teneris iuuenum moribus formandis adsuafa-
 ciendi, si scholam ciuibus in futuros patriae vsus educandis
 videre *gestiant* frequentem atque abundantem. Et hoc quo-
 que nomine nostra omniumque laude digni sunt ciues A N-
 NAE BERGENSES. In perpetuam beneficentissimorum
 hominum memoriam haec in musas nostras liberalitatis do-
 cumenta conseruant adhuc scriptis memores fasti nostri et
 diutius ad aeternam nominis ipsorum immortalitatem con-
 seruabunt. Bene sit, precamur, diuinis SVEVIORVM,
 RICHTERORVM, KNOETELIORVM, ceterorumque,
 qui ad sustentandos scholae huius doctores stipem singuli su-
 am contulere, Manibus. Bene sit, precamur, sanctis illorum
 Manibus, qui verbis non satis laudandum beneficium illud
 instituerunt, vt duodecim alumni de victu, hospitio, vestitu
 aliisque necessariis, (praeter decem adhuc pueros a mendi-
 cando nomen sortitos) prospiciatur. Nec hodieque, sperem-
 us, nobis deerunt honesti ciues, qui nobis omnibus ad be-
 ne de ipsorum in nos adfectu et propensione sperandum quasi
 signum aliquod tollant, atque pro sua, quae diuinitus ipsis
 concessa est, opum mensura scholae nostrae incolas beneficiis

liberaliter complectantur. Satis prolixo, credo, quid Vobis, Auditores, vt bene sit scholae nostrae, faciendum, sermone enarraui; postulat nunc rerum dicendarum ratio, vt paullo propius ad me ipsum et illos, qui laborum mecum iuncti sunt vinculo, aeccedam edisseramque, quid a nobis praestandum sit, vt iuuenes curae nostrae fideique commissi recte in litteris instituantur, et bene fiant morati.

At enim vero haec duo, bona institutio et disciplina, neque seuerior neque solutior, omnes magistri scholastici virtutes in se complecti mihi censentur. O quantus igitur denuo patefcit mihi dicendi campus, si singula haec prolixo ordine recensere vellem et commemorare. Verum de singulis paucissima. Ad rectam itaque institutionem requiritur inprimis sufficiens rerum docendarum cognitio, easque perspicua et facili ratione proponendi tractandique felicitas. Vtrumque vt in scholis docturas consequatur, propensius in omnem curam incumbat semper necesse est et cogitationem. Falluntur heic magnopere illi, qui eiusmodi homines vel nugae tantummodo et tricas scholasticas, quas peregrino vocabulo Paedantismum vocant, vel omnes eruditionis copias exhaurire debuisse putant. Ego, si quid recte hac in re sentio, illos feliciter et cum fructu iuuentutem docere posse crederem, qui praeter linguas atque artes, quibus aetas iuuenilis ad humanitatem et sapientiam informari solet, probe a se cognitatas et exploratas, in totius in vniuersum eruditionis et singularum eiusdem partium cognitione non exasciant, aut omnibus absoluta numeris, sed aliqua et generali versantur, et vt tribus verbis omnem rem hanc expediam, illi, qui vitae, non scholae, discendum esse, docent et profitentur. Rectissime mihi, nisi in omnibus, in plurimis tamen sentire heic creditur felicissimus ille tot et tantorum in litterata republica heroum parens et ingeniorum eruditissimorum formator, CHRISTIANVS VVEISIVS, quando suae
in

in docendo methodi rationes ita (6) explicat: *Ad vitam potius, quam ad scholam singula compono: ne quid discatur, quod vel in ipsa functione superuacaneum sit, prohibeo. Res doctum culpa difficiles facile, controuersas irenice resolvere conor. Impossibilia iuuenibus non obrudo: hinc antiquissimam veneror, ne tamen recentioribus nostris studiis noceat, caueo. Bonos Autores explico, non, vt formulas seruili obsequio colligam, sed, vt fontes, vnde formulas petierint, ostendam: Rerum ac disciplinarum qualemcunque notitiam urgeo, ne loquentibus loquendi desit materia, sed ad stylum requiri sciant, et conceptuum solertiam et verborum concinnitatem. Memoriam, iudicium, quia et loquendi scribendique facultatem, hebescere non patior. Vt extemporalitatis praecipua requisita strenue colant, moneo. Hactenus VVEISIVS. Haec autem eruditio, si ex vsu scholae esse debet, comitem secum ducat iociamque perspicue, clare, et copiose docendi dicendique facultatem; vt ad id, quodcunque doceant, atque ad audientium captum accommodare possint orationem. Quemadmodum vero iuuenes in scholis non eruditi tantum, verum probi etiam Christiani, ciues honesti, et in consuetudine cum aliis faciles fieri debent et amabiles; ita magistrorum est, non modo in auditorum studia, sed in eorum quoque mores inspicere: docere iuuenes, vt mature rectum virtuti pretium statuere incipiant; languentes excitare, currentes, vt nobiles et generosos equos, virgae umbra regere, cohortes vitiorum profligare, quae soluta a veteri disciplina vel a bonis moribus detorta, restituere ac emendare, atque in omnes partes vigiles oculos circumferre, ne per longos mores mala inualecant. Multum autem imo omne heic ferre solet punctum de hominum animis coniectandi peritia, vt sciamus, quando et ferocientem iuuenum impetum vel aculeatis, vel comitate et facilitate mollitis verbis compescere et refr-*

B 2

nare;

6) In epistola ad V. Celeberr. GOD. LVDOVICI recensita in Nou. Lit. Germ. mens. Jun. A. 1705.

nare; et aliorum torporem atque inertiam excitare vitamque
 iisdem et spiritum quasi dare sit consultius. Et quis omnem
 vitiorum iuuenilium sentinam dicendo exhaurire vellet? Ma-
 gistrorum, probitate, virtutum splendore, morumque elegan-
 tia conspicuorum exemplum, (7) in quod iuuenes intueantur,
 sibi; inde, quod imitentur, capiant, inde foedum inceptum, fo-
 edum exitu, quod vitent; Magistrorum patientia, vt difficulter
 exanimi sui tranquillitate dimouendi sint, et circa pectus aes
 triplex habeant: Magistrorum grauitas comitate condita, qua
 suum cuique, bonis facilitatem, seueritatem vero malis, tri-
 buere norint: Et tandem poenae, quibus ea, quae dilapsa iam
 fluere incipiunt, vincienda et ense veluti recidenda sunt, ne sin-
 ceræ et bonæ mentis homines inficiantur et corrumpantur:
 Haec, inquam, omnia ad mores vel formandos vel emendan-
 dos plurimum conferre possunt. Illi profecto, vt pauca modo
 adhuc addam, in Scyllam incidunt, qui nimiae lenitatis Cha-
 rybdim euitare cupiunt, dum in iis, qui aliqua culpa erroris
 iuuenilis tenentur, probrosis verbis, conuitiis, plagis, verberis
 et nodoso baculo singula peccatilla compensant. Neque
 vero eo velim vt haec trahantur, quasi ego omnem discipli-
 nae vsum ex scholis vellem relegare. Nullus in scholis fla-
 gitiorum sit patronus, nullus custos licentiae et defensor aut
 propugnator: si qui mali sunt, exeant, et consulere sibi pos-
 sunt: qui vero impietati, libidini, comotationibus, et igna-
 viae sese mancipare volunt, sentiant, doctores adesse et magi-
 stros improbitatem et vitia pati indociles, adesse poenas scho-
 lasticas, adesse carcerem, quem vindicem nefariorum ac mani-
 festorum scelerum maiores nostri esse voluerunt. Igitur effre-
 nem tantum iram improbo atque contemno. Nulla enim tan-
 ta

7) Multa hanc in rem legi possunt egregia et selecta in Vita IUSTI
 A DRANSFELD, quam Gener tanto socero dignissimus, GE-
 NICOL. KRIEGK, alter Hercyniae NEANDER, edidit, p.
 446. et seq.

ta vis est, quae non ferro, viribus, et temporum vetustate debilitari frangique posset; verum animum vincere, iracundiam cohibere, temperare efferuescentes animi impetus, habenas semel iterumque iuuenum cupiditatibus laxare, suoque iusto tempore adstringere, haec, qui faciat, eum ego ad prudentissimorum rei scholasticae doctorum felicitatem peruenire existimo. Didicisse igitur debent eiusmodi homines a teneris vnguiculis et in primo aetatis flore iram et immoderatas animi adfectiones domare et compescere. Quemadmodum enim illi, qui obsidionem expectant et auxilia aliunde comparanda desperant, necessaria congerunt atque deponunt intus; ita maxime oportet ea, quae aduersus iram faciunt, eminus e philosophia et theologia petita in animum tempestiue comportare, quorum quippe non facile datur facultas, cum eorum usus exposcitur. Neque enim audit ob tumultum tunc animus, quae foris sunt, nisi intus sit moderata.

Verum enim vero omnis fere publica et doctrina et disciplina irrita erit, nisi vtraque suffulta fuerit domestica et paterna educatione, quam allegasse modo, non prolixius exposuisse interest, ne Vestra in audiendo abuti videar profensione.

Parum enim abest, Auditores, quin crederem, me Vobis impium et in Deum in gratum videri, quod, dum de flore scholae reddendo loquor, nullam Dei iniiciam mentionem, quippe qui gratia sua coelesti florem et augmenta dare solus potest et conseruare. Deus enim optimus maximus, qui in ciuitatem hanc, vrbium in agro montano nobilissimam et copiosam, atque in hanc scholam eruditissimis hominibus liberalissimisque studiis olim florentissimam benigno suo Numine ingentia beneficia congescit: qui inter belli tempestates, inter ignes, et inter tot alia saeculi mala scholam hanc saepe (8) ad paucos

B 3

red-

3) De paucitate discentium publice questi sunt GEORGIUS ARNOLDVS et IO. IACOB. STVBELIVS, quorum

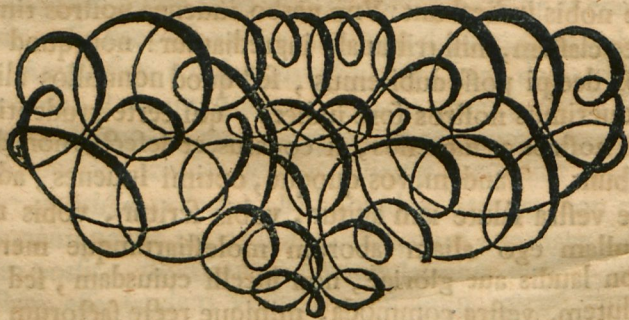
redactam paene ab interitu vindicauit semper, propitius porro nobis erit suis muneribus et iuuentutis pectora ad bonas praeclarasque artes inflammabit, facietque vti et suis et patriae tandem vsui atque ornamento sicut. Et haec est illa spes, quae me in hac palaestra leuis armaturae minusue exercitatum militem sub muneris mei per mihi ardui et praegrauis initio recreare solet et refocillare. Haec est illa gratia diuina, quam desidero, quam exoro, quam anxius expecto, quae mihi praefens si fuerit, non aerumnae, non curae, non vigiliae, non labores, animum hunc, at quantillum! frangent aut immiuent: quae si praefens fuerit, non varia iudicia, non contemtus, non vituperia, non ignominia, non risus: non moles negotiorum noua in singulos dies varietate ac molestiis fertilis: non iuuentutis petulantia et ferocia, non libido hominum famam alienam suum dedecus aestimantium, cupidam hanc meam bene merendi de omnibus insistent mentem, quin noctes atque dies etiam atque etiam animo prospiciat, quoniam modo salus scholae conseruanda sit et communienda. Et haec est eadem illa gratia diuina, quae Vobis quoque, Amplissimi scholae huius Patroni, hanc dedit mentem, ut omne Vestrum studium, omnis opera, omnis labor, omnis industria eo tendat, quo non communis tantum omnium salus, sed scholae quoque felicitas iucundior nobis laetiorque quotidie redeat. Mihi quidem tantum non est flumen ingenii neque tanta vis aut copia, quae exornare merita Vestra possit; illud tamen sine adulationis vitio affirmo, nullam esse laudem Vestram ampliolem, quam eam, quam solitudine, cura et labore, quibus scholae florem factum rectumque conseruare intensissime studetis, consecuti estis. Sub Vobis igitur Vestroque praesidio omnes molestias, odia, dimicationes et quotidianos profligatorum hominum

anteceſſorum in Rectoratu Annaebergensi noſtrorum Manibus
bene precamur.

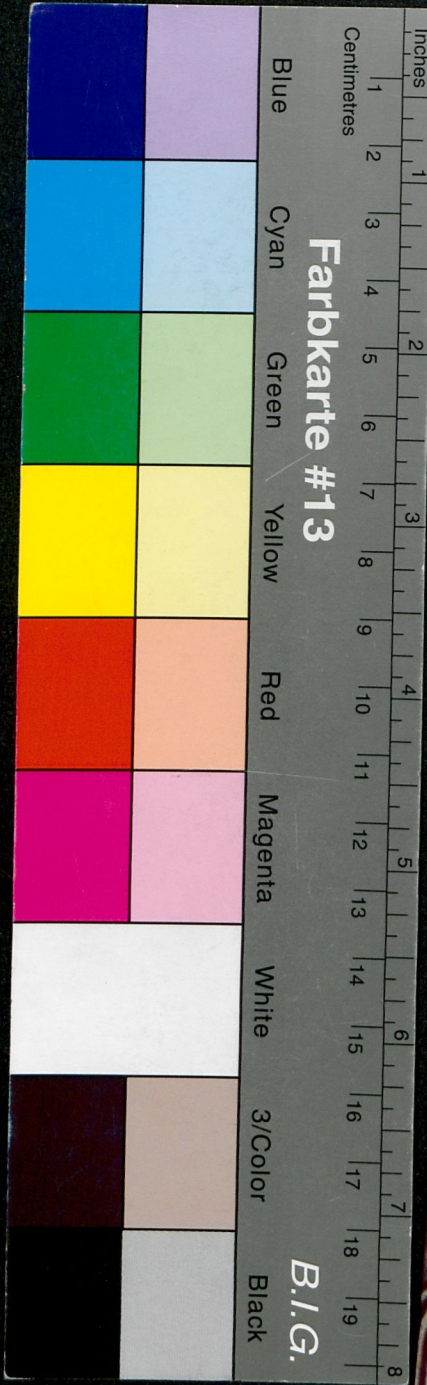
num impetus, in quos obicere me iubet officii ratio, non for-
 bere solum, sed concoquere etiam facile mihi erit et iu-
 cundum. Quae voluptas mea egregie crescit, quando Vos
 intueor, Viri Clarissimi et mei nunc Collegae honoratissimi,
 quos in mutui amoris, fidei, laborum, omniumque officio-
 rum, quae amici ac Collegae suo quisque ordine sibi inuicem
 debent, societatem prouoco. Restituenda nunc est germa-
 na neque fucata illa inter nos fides et concordia, pacis vin-
 culum et felicitatis. Eidem seruimus Domino, eodem fun-
 gimur labore, eundem habemus gregem: idem igitur nobis
 fit animus, eadem mens, eadem sententia. Iam fracta
 fit omnis dissensio et extincta, expedit, ut vnum omnes ve-
 limus, idem sentiamus, si modo habemus aliquid non modo
 sapientiae sed etiam sanitatis. Gaudeamus inter imbres et
 tempestates, inter procellas et turbines, inter fulmina et to-
 nitrua. Seruiamus Deo, seruiamus Patronis, seruiamus pa-
 triae, seruiamus iis etiam iudicibus, qui multis post saeculis
 de nobis iudicabunt: Vno verbo, iuuenes nostros timeamus,
 nec classem, nisi tribunal, ingrediamur: non, quod imperi-
 tos decipi posse dubitemus, sed quod nonnullos aliquando
 nouerimus nostros fore iudices, qui certe prudentiores fa-
 cti nostros et successus, et conatus, et defectus non dissimu-
 labunt. Tandem, vos quoque, optimi Iuuenes, adloquor.
 De vestra salute iam agitur, vobis seritur, vobis metitur.
 Nullam ego aliam laborum molestiarumque mercedem,
 non laudis aut gloriae, non lucelli cuiusdam, sed vestram
 salutem, vestra commoda, mihi que recte factorum memo-
 riam, id est, illaesa conscientiam desidero. Quae in me
 posthac atque omnes doctores vestros vestra sit pietas, plu-
 ribus vos non praemonebo: ego vobis pater, vos mihi filii
 eritis. Ebullit mihi, credite, paterno in vos adfectu sanguis
 in venis delitescens et exultat, vos tenerrime et impensissi-
 me diligere, vos complecti, non in oculis, sed in sinu et pe-
 ctore

(X2311525)

Stoꝛe fouere , vos erudire , vos ad pietatem et morum elegantiam formare, et tandem vos singulos atque omnes (quod Deum precor ardentissime) ad aeternas beatissimarum mentium sedes mecum ducere , vbi ego quoque vobiscum ad doctozis nostri, IESV CHRISTI, pedes vere diuinam et sine labe perfectam sapientiam edocebimur. Quae quidem ego, neque mea prudentia, neque humanis consiliis fretus, polliceor vobis, O mei! sed multis et indubiis Dei immortalis promissionibus , qui praesentissimus suo Numine atque auxilio hoc suum spiritus sanctissimi templum, atque haec Bonae Mentis tecta conseruabit. Quem Vos, Auditores, precari , venerari atque implorare debetis , vt urbem hanc pulcherrimam, atque scholam nostram tueri velit semper atque reddere florentissimam.

mc

R.K. 514, 43.

Ms. Inaugural v. d. Universität Leipzig

Ya
467

M. CHRIST. GOTTHOLD WILSCH

Liebstadiensis

FAC. PHILOSOPH. IN ACADEMIA LIPSIENSI
ADSESSORIS

ORATIO AVSPICALIS

QVOMODO SCHOLARVM FLOS RESTITVI POSSIT
QVA

RECTORIS

IN

SCHOLA ANNAEBERGENSI OFFICIUM

IN SE SVSCEPIT

—
DICTA d. XIII. CAL. OCTOBR. A. R. O. MDCC XXI.
—

LIPSIÆ,

Sumtu HEREDVM GROSSIANORVM

